

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES
COMMISSIE VOOR DE SOCIALE AANGELEGENHEDEN

SÉANCE DU MERCREDI 8 JANVIER 1997
VERGADERING VAN WOENSDAG 8 JANUARI 1997

SOMMAIRE :

INHOUDSOPGAVE :

DEMANDES D'EXPLICATIONS (Discussion):

Demande d'explications de M. Verreycken au ministre des Affaires sociales sur «la scission de la sécurité sociale».

Orateurs : **M. Verreycken, Mme De Galan**, ministre des Affaires sociales, p. 606.

Demande d'explications de Mme Nelis-Van Liedekerke au ministre de l'Emploi et du Travail sur «la décision de la Commission européenne en matière de Maribel-bis et de Maribel-ter».

Oratrices : **Mme Nelis-Van Liedekerke, Mme Smet**, ministre de l'Emploi et du Travail, p. 610.

VRAGEN OM UITLEG (Bespreking):

Vraag om uitleg van de heer Verreycken aan de minister van Sociale Zaken over «de splitsing van de sociale zekerheid».

Sprekers : **de heer Verreycken, mevrouw De Galan**, minister van Sociale Zaken, blz. 606.

Vraag om uitleg van mevrouw Nelis-Van Liedekerke aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid over «de beslissing van de Europese Commissie inzake Maribel-bis en Maribel-ter».

Sprekers : **mevrouw Nelis-Van Liedekerke, mevrouw Smet**, minister van Tewerkstelling en Arbeid, blz. 610.

PRÉSIDENCE DE **MME MAXIMUS**, PRÉSIDENTE
VOORZITTERSCHAP VAN **MEVROUW MAXIMUS**, VOORZITTER

La séance est ouverte à 10 h 20 m.

De vergadering wordt geopend om 10.20 uur.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER VERREYCKEN AAN
DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN OVER «DE SPLIT-
SING VAN DE SOCIALE ZEKERHEID»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. VERREYCKEN AU
MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES SUR «LA SCISSION
DE LA SÉCURITÉ SOCIALE»

De voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Verreycken aan de minister van Sociale Zaken over «de splitsing van de sociale zekerheid».

Voor ik het woord geef aan de heer Verreycken, wil ik nog even herinneren aan het reglement. Eerst krijgen wij de uiteenzetting van de heer Verreycken, daarna krijgen de andere commissieleden de mogelijkheid zich desgewenst bij de vraag aan te sluiten, maar alleen de heer Verreycken heeft recht op een repliek na het antwoord van de minister. Ik ben van oordeel dat een reglement alleen moet worden ingeroepen wanneer de zaken uit de hand dreigen te lopen, maar voor de goede gang van zaken dacht ik dat het toch het beste was hieraan nog even te herinneren.

Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mevrouw de voorzitter, uiteraard dank ik u voor uw wensen en graag wens ook ik iedereen het allerbeste. Hierbij houd ik geen rekening met politieke identiteit; ik wens dan ook iedereen een zeer goed 1997.

Om meteen in te pikken op uw wens tot kentering, wil ik een vraag om uitleg stellen over de splitsing van de sociale zekerheid. Dat zou immers pas een kentering zijn in het beleid en ik ben er dan ook van overtuigd dat de minister dit alles met zeer veel aandacht zal volgen.

Bij de reorganisatie van de instellingen werd de Senaat «herdacht» tot een soort ontmoetingskamer van de gemeenschappen. Het is dan ook aangewezen manifeste conflictsituaties tussen de gemeenschappen in de Senaat niet uit de weg te gaan. Een van deze situaties is ongetwijfeld de Vlaamse vraag tot regionalisering van de sociale zekerheid. Eigenaardig genoeg wordt deze vraag door de Waalse gemeenschap altijd afgewezen, omdat daarmee de zogenaamde solidariteit zou worden doorbroken. Nochtans kan men vaststellen dat twee afzonderlijke stelsels in het leven roepen een daad van goed beheer zou zijn, vooral omdat de verschillende volkeren dan eigen beleidsklemtonen kunnen leggen, omdat een einde kan worden gemaakt aan de versnippering van de bevoegdheden, omdat de ondoorzichtige transfers, die er ongetwijfeld bestaan, kunnen worden weggewerkt en

omdat door de verantwoordelijkheid voor inkomsten en uitgaven de responsabilisering van de gemeenschappen kan worden versterkt.

Het is duidelijk dat ik niet opnieuw het warm water moet uitvinden en voor mijn vraag om uitleg baseer ik mij dan ook op de uiteenzetting die professor Eric Ponnette op 28 september van vorig jaar in Gent hield en waarin hij pleitte voor een splitsing van de sociale zekerheid. Ik vind vooral dat zijn argumenten moeten worden doorgespeeld aan de beleidsverantwoordelijken en niet enkel aan bod moeten komen op een vergadering van reeds overtuigde Vlamingen.

Ik ben dan ook niet onder de indruk van de de facto opdracht tot verheimelijking die collega en professor Bea Cantillon zichzelf en ons trachtte te geven op 7 maart van vorig jaar. Tijdens een hoorzitting van het Vlaams parlement zegde zij: «Als de sociale zekerheid té zichtbaar wordt, als de burgers precies weten voor welk bedrag ze met wie solidair zijn, dan dreigt de legitimiteit van de sociale zekerheid in het gedrang te komen.»

De professor meent dus dat de burger niet mag weten dat in 1992 de werknemersbijdragen per hoofd per maand in Vlaanderen 2 680 frank en in Wallonië 2 130 frank bedroegen. Dat is dus 22 % minder dan in Vlaanderen. De vervangingsinkomens daarentegen bedroegen in Vlaanderen 5 800 frank en in Wallonië 7 720 frank. Dat is 30 % meer dan in Vlaanderen. Het vervangingsinkomen min de werknemersbijdrage bedroeg in Vlaanderen 3 120 frank en in Wallonië 5 590 frank. Dat is 62 % meer dan in Vlaanderen. Die 62 % kan worden beschouwd als de minimale transfer van Vlaanderen naar Wallonië. De professor was blijkbaar zo geschrokken van haar cijfers en zo bevreesd voor de mogelijke gevolgen van openheid hieromtrent dat zij zwijgopdracht of opdracht tot verheimelijking gaf. Degenen die het openbaar maken van cijfers tegenwerken, miskennen echter de evolutie in de staatshervorming en ontkennen bovendien de drang naar verdere ontvoogding van alle volkeren in ons land. Enkel wanneer de sociale zekerheid wordt overgedragen aan de deelstaten, zullen de verschillende volkeren hun eigen klemtoon kunnen leggen.

Vlaanderen kent nu een groter geboortetekort dan Wallonië en stevent af op een snellere vergrijzing van de bevolking, met uiteraard zware gevolgen voor de toekomstige organisatie van de sociale zekerheid. Daar kan Vlaanderen nu echter weinig aan veranderen, maar met het kinderbijslagbeleid in eigen handen zou het wel een preventief beleid kunnen voeren.

In de sector van de ziekteverzekering en de gezondheidszorg leggen Vlaanderen en Wallonië nu al verschillende klemtonen. De Vlamingen besteden veel meer geld aan de thuisverzorging, aan

rust- en verzorgingstehuizen en aan tandverzorging, terwijl Wallonië veel meer uitgeeft aan laboratoriumtesten, radiologie en geneesmiddelen. De Vlamingen beschouwen de huisarts veel meer als een eerste toevlucht, terwijl men in Wallonië veel meer een beroep doet op een specialist. Met een eigen sociale zekerheidsstelsel zouden die verschillende klemtonen niet meer worden bekritiseerd door beide deelstaten onderling, aangezien ze dan zelf zouden betalen voor hun uitgaven.

In de sector van de werkloosheidsvergoedingen groeit in Vlaanderen meer en meer de idee dat arbeid niet alleen een recht is, maar ook een plicht. Dat wil zeggen dat voor een werkloosheidsuitkering een tegenprestatie in de vorm van arbeid moet worden geleverd. De cijfers die veertien dagen geleden werden gepubliceerd en waaruit blijkt dat in Vlaanderen veel meer langdurig werklozen worden geschorst dan in Wallonië, tonen aan dat het beginsel van werkloosheidsuitkering als tegemoetkoming bij tijdelijke moeilijkheden aan beide zijden van de taalgrens totaal verschillend wordt geïnterpreteerd.

In de pensioensector zou de keuze van het aantal van de verschillende pensioenpijlers, van ambtenaren, zelfstandigen en loontrekkenden, voor de toekomstige pensioenvorming hoogst waarschijnlijk verschillend zijn bij een afzonderlijk debat in het Waals en het Vlaams parlement. Bovendien zou het door de Vlaamse regering opgericht pensioenfonds voor ambtenaren wel eens een embryo kunnen vormen om middelen naar de Vlaamse economie te laten vloeien.

Een ander argument voor de toewijzing van de sociale zekerheid aan de deelstaten is de intentie om het beleid veel efficiënter te maken. De huidige versnippering van de bevoegdheden tussen de centrale Staat en de deelstaten bemoeilijkt het beleid. Sinds de staatshervormingen van 1980 en 1988 zijn de gemeenschappen in principe bevoegd voor het gezondheidsbeleid, het gezinsbeleid, het bejaardenbeleid en grotendeels voor het werkgelegenheidsbeleid. De daarmee samenhangende sectoren van de sociale zekerheid bleven echter bij de centrale Staat. Daardoor zijn de deelstaten wel bevoegd voor het gezondheidsbeleid, maar niet voor de ziektekostenverzekering, wel voor het gezinsbeleid, maar niet voor de kinderbijslagen, wel voor het bejaardenbeleid, maar niet voor de pensioenen, grotendeels ook voor de werkgelegenheid, maar niet voor de werkloosheidsvergoedingen. Dit systeem moet wel vierkant draaien. Ik geef een paar voorbeelden.

In België hebben ten minste zeven ministers te maken met gezondheidszorg, terwijl dit normaal ook met twee zou kunnen, namelijk één in Vlaanderen en één in Wallonië.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Bestaat Brussel voor u niet meer, mijnheer Verreycken?

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Zoals ik in de inleiding van mijn vraag reeds heb gezegd, hanteer ik als uitgangspositie het bestaan van twee volkeren en niet van de gewesten. De indeling in gewesten heb ik trouwens altijd bekampt als totaal inefficiënt. De federale Staat zou veel meer gediend zijn met een indeling volgens twee gemeenschappen van twee volkeren. Nu heeft men de hoofdstad per se tot een derde gewest willen uitroepen, wat alleen maar tot veel inefficiëntie heeft geleid. Dit is echter een heel ander debat, dat ik overigens zeer graag met een Brusselaar zoals de minister zou willen uitdiepen.

Vandaag zijn de Waalse en de Vlaamse gemeenschap wel bevoegd voor het ziekenhuisbeleid maar niet voor de financiering daarvan, want die valt onder de verantwoordelijkheid van de centrale regering. Dit maakt een efficiënt ziekenhuisbeleid onmogelijk. De twee gemeenschappen zijn ook bevoegd voor het preventiebeleid, maar het is de centrale regering die verantwoordelijk is voor de verzorging. Een streven naar een kostendaling van de ziekteverzekering zou normaal een prikkel moeten zijn tot een degelijke preventie, maar vandaag hebben de deelstaten geen enkel voordeel bij een goede preventie.

Een ander gevolg van de huidige beleidsversnippering is dat de Vlaamse regering onmogelijk een echt werkgelegenheidsbeleid kan voeren; de deelstaten hebben immers geen enkele vat op de loonkosten, te weten de hoogte van de sociale bijdragen en de belastingdruk. Indien de twee deelstaten een degelijk werkgele-

genheidsbeleid willen voeren, dan zullen zij de bevoegdheid moeten krijgen over de sociale-zekerheidsbijdragen en de fiscaliteit. Dit wordt trouwens ook bevestigd door de Kredietbank, die in *Weekberichten* van 8 november 1996 verwijst naar Nederland, waar in de periode 1970-1995 liefst 27,2% banen bijkwamen tegenover 1,7% in België. Volgens *Weekberichten* kan dit verschil niet worden uitgelegd door het verschillende groeiritme. Nederland kende in die periode een gemiddeld groeiritme van het bruto binnenlands product van 2,4% tegenover 2,3% in België. Een drastische verbetering van de werkgelegenheid kan er alleen maar komen door een ingrijpende verlaging van de belasting op het loon en van de sociale-zekerheidsbijdragen. *Weekberichten* stelt echter: «Tenzij de Belgische overheid bereid is drastisch te snoeien in de sociale-zekerheidsuitgaven, is er maar weinig budgettaire ruimte om de lasten op de factor arbeid substantieel te verlagen.»

Een bijkomende reden waarom de Belgische regering er niet toe komt een efficiënt werkgelegenheidsbeleid te voeren, is wellicht dat Vlaanderen en Wallonië in feite een totaal verschillend sociaal-economisch en fiscaal beleid verkiezen. Wallonië is niet alleen gekant tegen besparingen in de sociale zekerheid. Bovendien verzet Wallonië zich tegen de Vlaamse regering, die met eigen middelen de vennootschapsbelasting wil verlagen voor bedrijven die het aantal arbeidsplaatsen op peil houden of zelfs verhogen.

Uit vrees voor een doelmatiger beleid terzake in Vlaanderen slaagt Wallonië erin de toename van de werkgelegenheid in Vlaanderen af te remmen. Ik meen dat alleen de responsabilisering van de deelstaten hierop een afdoend antwoord is.

Deze responsabilisering zal trouwens een spaarzamer beleid meebrengen. Indien men een spaarzamer beleid wil voeren, volstaat het niet om de bevoegdheid over de verschillende sociale-zekerheidssectoren over te hevelen van de centrale Staat naar de deelstaten; ook de financiële verantwoordelijkheid moet worden overgedragen naar de verschillende deelstaten. Deze financiële verantwoordelijkheid voor het besteden van een bepaald budget zal ook de omzichtigheid bij de uitgaven bevorderen.

Een kind dat van zijn ouders per week of per maand een bepaalde som zakgeld ontvangt en die som zelf moet beheren, zal beter met geld kunnen omgaan dan een kind dat zakgeld krijgt telkens wanneer het erom vraagt. Het principe van een efficiënt en verantwoordelijk financieel beheer werd trouwens vorig jaar eens te meer geïllustreerd toen minister-presidente Onkelinx van de Franstalige gemeenschap haar besparingen in het Franstalig onderwijs doorvoerde ondanks zeer zware druk.

De responsabilisering is pas volledig wanneer de deelstaten ook verantwoordelijk worden voor het innen van de inkomsten. Wanneer het kind van daarjuist volwassen is geworden en zelf instaat voor zijn kostwinning, beseft het veel beter de waarde van het verdiende geld dan het kind dat alles zomaar krijgt. Het toekennen van financiële en fiscale verantwoordelijkheid aan Vlaanderen en aan Wallonië vormt de beste waarborg voor een spaarzaam sociaal beleid en dus ook voor een efficiënt beleid. Het is trouwens ook de beste methode om misbruiken en ontsporingen in de uitgaven te voorkomen. Niemand kan ontkennen dat een spaarzaam beleid in een periode waarin wij worden geconfronteerd met een zeer hoge staatsschuld en zeer hoge intrestlasten op deze staatsschuld, meer dan ooit noodzakelijk is, niet alleen om het sociale-zekerheidssysteem in Vlaanderen en misschien zelfs in België te redden, maar ook om een sociale zekerheid voor onze kinderen en kleinkinderen mogelijk te maken.

Een laatste en zeker niet-onbelangrijk argument voor de splitsing van de sociale zekerheid zijn de huidige veel te grote geldstromen via de sociale zekerheid van Vlaanderen naar Wallonië. Meer dan 100 miljard frank vloeit zo jaarlijks van Vlaanderen naar Wallonië. Hierdoor loopt het Vlaams-Waalse verschil in brutolohn van 12% na verrekening van sociale zekerheid en belastingen terug tot een verschil in netto-inkomen van 0,55%. Dit is een te groot verschil. Het creëert het beeld van de melkkoe, een beeld dat volgens mij hier zeer gepast is. Deze transfer is in verhouding dubbel zo groot als de transfers in andere federale Europese landen. De Belgische transfer is relatief groter dan de transfer tussen het vroegere West-Duitsland en het vroegere Oost-Duitsland, waar zeer grote en belangrijke sociale verschillen bestaan.

De geldstromen zijn grotendeels ongerechtvaardigd. Ik geef slechts één voorbeeld. In een recente nota van CEPES, het gezamenlijk studiebureau van CVP en PSC, wordt gezegd dat de economische achterstand van Wallonië ten opzichte van Vlaanderen en de hogere werkloosheidsgraad in Wallonië hoofdzakelijk te wijten zijn aan een te weinig dynamisch industrieel beleid en een te grote versnippering van macht. Structurele oorzaken, zoals het verdwijnen van de klassieke delfstoffenindustrie, hebben volgens die nota maar een uiterst zwak belang voor de economische achteruitgang in vergelijking met andere vermelde factoren. Hierdoor geeft de PSC toe dat de Vlaams-Waalse transfers in de sociale zekerheid, meer bepaald de sector van de werkloosheid, niet gerechtvaardigd zijn omdat zij gedeeltelijk berusten op een collectieve Waalse vorm van onverantwoordelijkheid. Toch eist politiek Wallonië dat Vlaanderen solidair blijft. Dit is onaanvaardbaar.

Ondanks hun grotendeels ongerechtvaardigd karakter zouden wij de geldstromen nog enigszins kunnen goedpraten indien politiek Wallonië de federale loyaliteit ten opzichte van Vlaanderen zou eerbiedigen. Dit is echter helemaal niet het geval. Ik haal in dit verband slechts twee voorbeelden aan, omdat ik deze vraag om uitleg niet nodeloos wil rekken.

In de eerste plaats is er de Van Hool-geschiedenis. Voorts vermeld ik de onwil van de Franstalige gemeenschap om het territorialiteitsbeginsel, dat inherent verbonden is aan een federale Staat, te respecteren. Journalist Guido Fonteyn schreef in *De Standaard* van 28 september 1996: «Minister-presidente Laurette Onkelinx herhaalde haar thesis dat de Franse gemeenschap buiten haar territorium kan optreden, zoals in de rand rond Brussel.» Een dergelijke bijna imperialistische ingesteldheid maakt een verdere dialoog zeer moeilijk, om niet te zeggen onmogelijk. Enkel indien politiek Wallonië de federale loyaliteit ten opzichte van Vlaanderen beoefent, kan een zekere graad van solidariteit worden overwogen. De solidariteit moet dan uiteraard op een andere manier worden georganiseerd, namelijk door rechtstreekse onderhandelingen tussen Vlaanderen en Wallonië. De financiële solidariteit tussen de deelstaten zal dan wellicht kleiner zijn dan nu, maar zij zal alleszins doorzichtig en omkeerbaar zijn. Wellicht zal de graad van solidariteit afnemen naarmate het staatsverband tussen Vlaanderen en Wallonië losser wordt. Dit is een logisch gevolg van de staatshervorming die in 1980 werd ingezet.

Ik vat mijn uiteenzetting samen.

Ten eerste, zonder eigen sociale zekerheid met fiscale verantwoordelijkheid is er geen zelfbestuur voor de volkeren mogelijk. De staatshervorming is dan gedoemd te mislukken. De Belgische nostalgici die elke splitsing afwijzen, zijn zich hiervan uiteraard bewust.

Ten tweede, zonder een eigen sociale zekerheid is er geen efficiënt beleid mogelijk voor de gezinnen, de bejaarden, de zieken en de werklozen. Steeds meer Vlamingen beseffen dit en voelen zich hierdoor bevestigd in hun gevoel van afwijzen, zelfs van afkeer voor de politiek, die op dit vlak niet wil ingrijpen.

Ten derde, zonder eigen sociale zekerheid bestaat er geen zekerheid meer voor de volgende eeuw, noch voor onszelf, noch voor onze kinderen en kleinkinderen. De politici, die zichzelf een extra verzekering voor een hoogst genereus pensioen kunnen veroorloven, moeten weten dat zij ook verantwoordelijk zijn voor de volgende generaties van burgers die van al deze extra-legale voordelen slechts kunnen dromen.

Ten vierde, na de toewijzing van de sociale zekerheid aan Vlaanderen en aan Wallonië moet er een ruimte komen voor een interdeelstatelijke onderhandelde, meer beperkte, doorzichtige en omkeerbare financiële solidariteit tussen Vlaanderen en Wallonië. Dit laatste kan uiteraard enkel op uitdrukkelijke voorwaarde dat politiek Wallonië de federale loyaliteit tegenover Vlaanderen op alle domeinen zeer strikt eerbiedigt en bijvoorbeeld alle aanspraken op Brusselse randgemeenten, op Voeren, en andere terreinen in Vlaanderen laat vallen.

Wanneer zal de minister de efficiëntie van het sociale-zekerheidsstelsel bevorderen en de sociale onzekerheid beëindigen?

Welke voorstellen kan de minister doen om de splitsing van de sociale zekerheid mogelijk te maken teneinde de favoriserende herverdelingsmechanismen van de voorgedaat stilaan te beëindigen?

Meent de minister niet dat de volgende generaties die bedreigd zijn door de demografische tijdbom recht hebben op gehele zelfbeschikking, ook op het vlak van de sociale zekerheid? Dit is overigens geen nieuw recht, want artikel 1 van het Handvest van de Verenigde Naties bepaalt dat elk volk recht heeft op zelfbeschikking, volgens mij dus ook inzake sociale zekerheid.

Geloof de minister tenslotte nog in het overlegmodel — dat in deze Senaat kan worden geconcretiseerd en kan leiden tot een doordachte splitsing — of meent de minister dat de Belgische regering beter wacht tot wanneer een van de deelstaten de eigen verantwoordelijkheid opneemt en afziet van «het stamelen bedelen bij de poort», om het met Willem Elschoot te zeggen. Eens een deelstaat afziet van dat bedelen en neemt wat hem rechtens toekomt, zal het overlegmodel — waarin ik geloof — moeten wijken voor het conflictmodel. Elk uitspel van de splitsing van de sociale zekerheid zal dit conflictmodel alleen maar op een dramatische wijze dichterbij brengen.

M. le président. — La parole est à Mme De Galan, ministre.

Mme De Galan, ministre des Affaires sociales. — Madame la présidente, au nom des Bruxellois, je tiens à mon tour à souhaiter une bonne année à tous. Puisse-t-elle aller au-delà de la prise de conscience des peuples. Comme l'a dit Mme la présidente, j'espère que l'on pourra se ressaisir à temps et traiter en profondeur les questions qui préoccupent notre population.

Op de vragen van de heer Verreycken kan ik het volgende antwoorden. De splitsing van de sociale zekerheid staat niet op de agenda van de regering. De regering is van oordeel dat de nieuwe staatsstructuren tijdens deze legislatuur operationeel moeten worden gemaakt. In het federaal regeringsprogramma staat dat de Senaat — waarin ook de Gemeenschapsraden zijn vertegenwoordigd — de huidige bevoegdheidsverdeling moet evalueren en de coherentie van de bevoegdheidsdomeinen moet onderzoeken.

In tegenstelling tot de heer Verreycken zijn anderen van oordeel dat om versnippering te vermijden alles opnieuw moet worden gefederaliseerd. Omdat de gewesten voor werkgelegenheid bevoegd zijn en de federale regering de werkloosheidsuitkeringen moet betalen, zijn zij voorstander van federalisering van het werkgelegenheidsbeleid.

De heer Verreycken gaat ervan uit dat er een homogene Vlaamse vraag naar regionalisering van de sociale zekerheid bestaat en een even homogene Waalse onwil om daarover een gesprek te voeren. Dit is echter slogantaal. In Vlaanderen zowel als in Wallonië zijn de meningen verdeeld.

Wetenschapsmensen van Noord en Zuid hebben het moeilijk met de emotionele geladenheid waarmee dit debat in ons land wordt gevoerd, vooral inzake de geneeskundige verzorging.

Ik verwijs niet naar professor Cantillon die intussen senator is geworden, maar wel naar professor Schokkaert van de KUL die stelt dat eenvoudige observaties inzake uitgavenverschillen in België onmiddellijk worden gebruikt in het politiek debat over de geldstromen in de sociale zekerheid. Vaak wordt hieraan de vraag gekoppeld of deze verschillen niet wijzen op misbruiken, waardoor het debat onmiddellijk een emotioneel karakter krijgt.

Interregionale verschillen in de medische uitgaven bestaan in België net zoals in alle Westerse landen. In die andere landen heeft men evenwel meestal een minder emotionele kijk op deze verschillen en pogen wetenschappers op afstandelijke wijze naar verklaringen te zoeken voor die interregionale verschillen.

Ons inzicht in de fundamentele oorzaken van de interregionale uitgavenverschillen is nog heel beperkt. Studies tonen aan dat de uitgavenverschillen tussen Vlaanderen en Wallonië de jongste jaren kleiner zijn geworden ingevolge gerichte maatregelen in de sector van de technische prestaties die in de verschillende landdelen een andere uitwerking hebben gehad. Omwille van deze maatregelen verminderde het aantal technische prestaties en kwam er een uniformere verdeling over de verschillende landsdelen.

Terloops gezegd, het jongste rapport van de Algemene Raad van het RIZIV wijst op een forse stijging van het medisch verbruik in Brussel dat eventueel te verklaren kan zijn door het groot aantal academische ziekenhuizen.

Grotere uitgaven wijzen daarenboven niet noodzakelijk op misbruiken. Uitgavenverschillen kunnen onder meer worden verantwoord door de morbiditeit. Precies over dit gegeven en de factoren die de morbiditeit beïnvloeden, zijn er in ons land nog heel weinig gegevens beschikbaar.

In de kamercommissie werd gisteren gevraagd een beter inzicht te krijgen in die morbiditeit. Hierover werd al een interministeriële conferentie gehouden, waarop de gewest- en de gemeenschapsministers en de federale overheid zijn overeengekomen een epidemiologische studie te laten uitvoeren door het IHE, een federaal instituut. Deze studie zou worden gefinancierd door de gemeenschappen en de gewesten.

Dus zelfs al zijn er veel ministers in het debat betrokken, kunnen er akkoorden worden gesloten. Op 16 januari zal het protocolakkoord over het ziekenhuisbeleid door de gewesten en de gemeenschappen worden ondertekend. Er is dus toch vooruitgang geboekt.

Uitgavenverschillen kunnen ook het gevolg zijn van concrete verschillen in de praktijkvoering. Een vergelijking van individuele gegevens voor de verbonden Aalst en Luik van respectievelijk de christelijke en socialistische mutualiteiten suggereert dat kankerpatiënten in Aalst eerder met radiotherapie en in Luik eerder met chemotherapie worden behandeld. Deze verschillen in behandeling kunnen ook afhankelijk zijn van de vorming van de geneesheren. Dit is een eenvoudige observatie. Alleen een doorgedreven medische evaluatie van de medische praktijk kan leiden tot de verantwoording van deze verschillende praktijkvoering.

In het kader van de financiële verantwoordelijkheid van de ziekenfondsen wordt er in België sinds kort wetenschappelijk onderzoek gevoerd naar de verklarende factoren van de interregionale verschillen. Zelfs zonder communautair debat over een mogelijke splitsing van de sociale zekerheid of van sommige onderdelen ervan zijn er immers goede redenen om in die uitgavenverschillen geïnteresseerd te zijn. Professor Schokkaert stelt dat er goede argumenten zijn om de ziekteverzekering en de reguleringsbevoegdheid nationaal te houden. In de eerste plaats zijn er de argumenten die verband houden met verzekering en solidariteit. Die twee hangen overigens samen. Wat op korte termijn, als de risico's bekend zijn, solidariteit lijkt, is op langere termijn, als de risico's onzeker zijn, wellicht een vorm van efficiënte verzekering. Door het nationale financieringssysteem creëren wij solidariteit tussen de rijke en de arme regio's, tussen de regio's met meer zieken en die met minder zieken. Het samenbrengen van deze risico's op een hoger niveau, bijvoorbeeld het nationale, is volgens professor Schokkaert op lange termijn vanuit verzekeringsstandpunt superieur.

Niemand is gebaat met een potentiële migratiestroom van de zogenaamde slechte risico's naar de gemeenschap met het hoogste verzekeringsniveau. Het enige middel om dat te vermijden is eenzelfde verzekeringsniveau in beide gemeenschappen.

Ondanks alles kan men stellen dat het huidig ziekteverzekeringssysteem in België behoort tot de meest performante van Europa. Dit uit zich in een hoogwaardig pakket van gezondheidszorgen, goed toegankelijk voor het overgrote deel van de bevolking. Met de huidige organisatie van de ziekteverzekering is er in de verschillende landsgedeelten een volwaardig zorgaanbod voorhanden.

De echte discussie in dit land moet gaan over de structuur van de gezondheidssector in de toekomst. Hoe kan men de doelmatigheid vergroten? Streven naar doelmatigheid betekent meer doen inzake gelijke toegang, inzake zorgkwaliteit, met dezelfde middelen.

Het is belangrijk dat de wetgeving in België op een uniforme wijze wordt toegepast. Ik heb hiervoor steeds gepleit. Het is juist daarom dat de Algemene Raad van het RIZIV sinds 1994 de opdracht heeft bij de regering jaarlijks een omstandig rapport uit te brengen over de uniforme toepassing van de wetgeving. Elk jaar wordt over dit rapport in Kamer en Senaat gediscussieerd.

Niets belet om ook voor de andere sectoren van de sociale zekerheid de uniforme toepassing van de wetgeving te evalueren. Voor de sector van de uitkeringen van het RIZIV heeft het beheerscomité de vraag naar de uniforme toepassing van de wetgeving gesteld. Daaraan zijn al drie vergaderingen gewijd. Ikzelf heb samen met de administrateur-generaal van het RIZIV, de heer De Cock, en met de directeur-generaal van de dienst Geneeskundige Controle, de heer Bottequin, een grondig debat gehouden over een doeltreffender controle en over een betere organisatie van de diensten over de provincies waar de controle gebeurt. Ik wil het debat over al die sectoren vandaag niet voeren. Wij zullen in deze commissie immers nog dikwijls de gelegenheid krijgen hierover te discussiëren. De Senaat is immers de plaats bij uitstek waar een discussie over de evaluatie van de instellingen kan gebeuren.

Le débat généré par cette question n'est certainement pas clos. Le Sénat est la chambre de réflexion idéale pour évaluer nos nouvelles institutions. On pourrait estimer que certaines matières seraient, par exemple, traitées plus efficacement par l'Etat fédéral. Pourquoi pas? Une réflexion profonde ne peut faire l'économie d'aucun débat. Il serait alors tronqué avant d'être entamé.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mevrouw de voorzitter, ik dank de minister uiteraard voor haar antwoord en zal met genoegen haar tekst met de mijne vergelijken en daaruit mijn conclusies trekken. In een eerste korte repliek wil ik er vooral op wijzen dat ik inderdaad weet dat de splitsing van de sociale zekerheid niet op de agenda van de regering staat. De zeer brutale en snelle wijziging van de gerechtsinstanties stond echter ook niet op de agenda. De minister is van oordeel dat sommige zaken te emotioneel worden aangepakt en beter met meer ratio zouden worden behandeld. Ik denk echter dat deze emotionaliteit goed is, omdat wij anders zouden leven in een wel zeer eentonige wereld die te veel aan de ratio onderworpen is. Ik heb dus alle begrip voor emotionele omstandigheden die de aanleiding kunnen vormen tot de zeer snelle wijziging van iets, zelfs indien dit niet op de papieren agenda's van de regering stond.

De tendens van de verschillende staatshervormingen sinds 1980 is een verdere responsabilisering van de deelgebieden en helemaal niet een Belgische recuperatiepolitiek zoals die bijvoorbeeld door professor Schokkaert naar voren wordt geschoven. Ik heb trouwens de indruk dat dit hele debat een «veldslag» tussen professoren wordt. Ik heb vooral verwezen naar professor Ponnette en zijn cijfers, de minister heeft vooral professor Schokkaert en zijn cijfers en argumentatie aangehaald en in de marge van dit alles is ook senator-professor Cantillon aan bod gekomen, die gewoon zegt dat zij de cijfers kent, maar dat wij daar beter over zwijgen, want anders wordt de burger te boos.

Ik maakte mij uiteraard geen enkele illusie toen ik aan deze vraag om uitleg begon. De minister verwees bijvoorbeeld naar de verschillen in kankerbehandeling, maar trekt daaruit een totaal andere conclusie dan ik. Indien er verschillende behandelingswijzen zijn, dan moeten mijns inziens de gemeenschappen ook de verantwoordelijkheid krijgen om voor de financiering van deze praktijken in te staan. Misschien hebben wij inderdaad andere invalshoeken op de verschillende domeinen van de sociale zekerheid.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mijnheer Verreycken, dat wil nog niet zeggen dat chemotherapie duurder is dan radiotherapie. Veel hangt af van de betrokken instelling.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mevrouw de minister, dat bedoel ik ook niet. Wanneer de invalshoeken verschillend zijn al naar gelang de gemeenschap, dan moeten de problemen verschillend kunnen worden aangepakt, of dit nu duurder dan wel goedkoper uitvalt.

De minister heeft verwezen naar de noodzakelijke solidariteit en naar de standpunten van professor Schokkaert in dit verband. Ik moet opnieuw vaststellen dat er een verschil is tussen solidariteit en *solidarité*. *Solidarité* schijnt te betekenen «krijgen» en solidariteit «geven». Wel ik heb daar problemen mee. Wanneer een omkeerbare en doorzichtige solidariteit noodzakelijk is, dan

moeten wij als Vlamingen kunnen beslissen met wie, hoeveel en tot op welke hoogte wij solidair willen zijn. Misschien is dat met Portugal, misschien met Wallonië of Nederland, maar wij moeten zelf verantwoordelijk zijn en deze solidariteit mag ons niet worden opgelegd.

In mijn vraag om uitleg heb ik meer dan nadrukkelijk verklaard dat ik geen enkel probleem heb met een doorzichtige en omkeerbare solidariteit, indien wij niet onderworpen worden aan dictaten en betutteling. Ik heb echter wel een probleem indien een bepaalde solidariteit geeïst en opgelegd wordt. Ik zal overigens niet nalaten hierop tijdens de verschillende evaluatievergaderingen terug te komen. Toch wil ik erop wijzen dat de opdracht van de Senaat er niet enkel in bestaat bepaalde toestanden vast te stellen en te evalueren, maar ook oplossingen aan te reiken wanneer er manifeste conflictsituaties tussen de gemeenschappen zijn. De Senaat als verzamelplaats voor de gemeenschappen is daarvoor het aangewezen forum. Uiteraard is mijn oplossing zeer zwart-wit uitgedrukt. Dat was ook de bedoeling. De enige manier om iets duidelijk te maken, is het heel scherp te stellen. Met vaagheid krijgt men geen duidelijke gesprekken en niet de mogelijkheid om uiterste standpunten met elkaar te vergelijken en te verzoenen. Wanneer alles op het grijze middenveld blijft, komen wij niet tot oplossingen. Ik pleit dan ook voor duidelijke standpunten waarover dan een debat kan worden gevoerd.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

VRAAG OM UITLEG VAN MEVROUW NELIS-VAN LIEDEKERKE AAN DE MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID OVER «DE BESLISSING VAN DE EUROPESE COMMISSIE INZAKE MARIBEL-BIS EN MARIBEL-TER»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE MME NELIS-VAN LIEDEKERKE AU MINISTRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL SUR «LA DÉCISION DE LA COMMISSION EUROPÉENNE EN MATIÈRE DE MARIBEL-BIS ET DE MARIBEL-TER»

De voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Nelis aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid over «de beslissing van de Europese Commissie inzake Maribel-bis en Maribel-ter».

Mevrouw de minister, bij de aanvang van de vergadering heb ik aan iedereen een gelukkig en vruchtbaar jaar gewenst. U was toen niet aanwezig, maar ik wil u dat ook toewensen in naam van de commissie. Ik hoop dat wij verder goed zullen samenwerken zoals wij dat in het verleden steeds hebben gedaan.

Het woord is aan mevrouw Nelis.

Mevrouw Nelis-Van Liedekerke (VLD). — Mevrouw de voorzitter, mijn vraag om uitleg in verband met Maribel-bis en Maribel-ter werd reeds ingediend op 9 december jongstleden, maar zij werd toen verdaagd omdat de minister beweerde nog over onvoldoende gegevens te beschikken om een antwoord te geven. Ik hoop vandaag een antwoord te krijgen op de onderscheiden vragen.

Op 4 december 1996 besliste de Europese Commissie bij monde van commissaris Van Miert de lastenverlaging in het kader van Maribel-bis en Maribel-ter te verbieden en eiste zij dat de Belgische overheid de terugbetaling zou vorderen van ongeveer 11 miljard frank lastenverlaging in 1995. De totale steun van Europa bedraagt ongeveer 48,3 miljard frank; 21 miljard daarvan moet worden terugbetaald. Ik zou graag van de minister vernemen of deze cijfers kloppen.

Maribel-bis en Maribel-ter kennen een bijkomende verlaging van de patronale bijdragen toe aan ondernemingen met handarbeiders, in sectoren die sterk aan internationale concurrentie zijn blootgesteld en aan ondernemingen in de sectoren van de tuinbouw en het internationaal vervoer. Maribel-bis werd ingevoerd in 1993 en Maribel-ter in 1994. Maribel-bis had een verhoging van bepaalde BTW-voeten tot gevolg. De lastenverlaging van Mari-

bel-bis en Maribel-ter wordt toegevoegd aan de algemene Maribeloperatie, die reeds in 1981 van toepassing werd in bedrijven met handarbeiders. Tegen die algemene Maribeloperatie heeft de Europese Commissie evenwel geen bezwaar. Ter herinnering: de maatregelen zijn niet van toepassing in de gas- en elektriciteitssector en de KMO's kregen nog een grotere vermindering.

Volgens de Europese Commissie is de overheidssteun van Maribel-bis en Maribel-ter concurrentieverslensend. Het zouden verdoken exportsubsidies zijn. De Commissie vindt dat deze gunstmaatregelen niet van toepassing kunnen zijn in slechts enkele sectoren. De Commissie maakte reeds in 1995 voorbehoud tegen Maribel-bis en Maribel-ter, maar de regering counterde de bezwaren. Een koninklijk besluit betreffende Maribel-bis werd gewijzigd en in juni 1996 werden Maribel-bis en Maribel-ter met een nieuw koninklijk besluit uitgebreid tot de be- en de verwerkende nijverheid. Dit was dan Maribel-IV. Aangezien deze wijziging blijkbaar niet voldoet aan de eisen van de Commissie, besliste deze laatste dat de reeds toegekende steun moet worden terugbetaald. De tekst van het koninklijk besluit was te selectief; onder meer de dienstensector valt buiten de prijzen. De bedrijven die meer dan 100 000 ecu of ongeveer vier miljoen Belgische frank hebben ontvangen, moeten dit bedrag terugbetalen.

Aangaande Maribel-bis poneerde de heer Van Miert dat de regering de verlaging van de patronale bijdragen moet uitbreiden naar alle sectoren met handarbeiders. Dit bracht felle reacties teweeg bij de werkgevers. Volgens het VBO blijft er door het wegvallen van de Maribelsteun weinig of geen onderhandelingsmarge over voor het sociaal overleg — wat dan ook is gebleken — aangezien het sociaal overleg opgeblazen is. Febeltex en de kledingfederatie stelden ook dat de Europese Commissie zich het wat al te gemakkelijk maakt door enkel een verbod op te leggen zonder enige oplossing voor de tewerkstelling aan te reiken.

Ik weet dat onze minister van Tewerkstelling en Arbeid allesbehalve gelukkig was met de beslissing van commissaris Van Miert. Zij heeft in de pers haar ongenoegen daarover duidelijk kenbaar gemaakt en verdedigt dat de Europese Commissie niet kan terugvragen wat zij eerst heeft gegeven. In een artikel in *De Standaard* van de hand van de heer Neukermans lezen wij een uitspraak van de minister dat België er goed aan doet, ik citeer: «Gauw een nieuw Maribel bijeen te schrijven waarmee wij ons bedrijfsleven kunnen blijven helpen en waarmee de Europeanen het eens kunnen zijn.» Hoe dan ook, voelen wij de groeiende invloed van Europa in het economisch leven in België.

Graag had ik van de minister antwoord op de volgende vragen. Moeten de ondernemingen echt het slachtoffer worden van een blunder van de overheid, die toch wel wist dat Maribel-bis en -ter door Europa niet goedschiks zou worden aanvaard. Ondernemingen die volkomen te goeder trouw en in overeenstemming met regeringsbeslissingen minder sociale bijdragen betaalden, zouden nu dat verschil moeten bijpassen.

Hoeveel bedrijven hebben van Maribel-bis en -ter steun kunnen genieten? Het evaluatierapport inzake het federaal werkgelegenheidsbeleid van 1996 dat wij gisteren hebben ontvangen, geeft daarover een aantal cijfers, echter zonder deze uit te splitsen over de drie gewesten. Kan de minister mij deze informatie wel bezorgen?

Is het juist dat de Europese Commissie oordeelt dat ook Maribel-IV illegaal is. Voorziet de regering een verruiming naar de bouwsector? Een verruiming tot de bouwsector zou neerkomen op een meerkost van 3,5 miljard.

Naar verluidt zou het wegvallen van de Maribel-steun een verlies meebrengen van 12 000 jobs. De pers publiceert alleszins dergelijke cijfers op basis van gegevens van de Nationale Bank. Acht de minister deze evaluatie realistisch?

Wat zal de minister ondernemen om een effectieve terugvoering te voorkomen? Dit zou immers zeer veel bedrijven in moeilijkheden brengen.

Hoe zal de Maribel-put worden gevuld? Volgens het VBO zal de regering bij de uitbreiding van de Maribel-beslissing tot de hele industrie tien miljard frank moeten uittrekken. Hoe staat de minister hiertegenover?

Wat zullen de gevolgen zijn voor de loonkosten? Sommigen verwachten een stijging van 2 tot 3%.

Kan de minister mij meedelen of er ook in het buitenland gelijkwaardige systemen als onze Maribel bestaan? De eerste minister heeft op een bepaald ogenblik alleszins opgemerkt dat de Europese Commissie, wat de lastenverlaging betreft, tegenover andere landen heel wat lakser optreedt. De minister weet allicht dat de klacht over Maribel werd neergelegd door de Nederlandse werkgeversorganisatie NVO-NCW.

Ten slotte, is het juist dat de regering aan een terugvordering kan ontsnappen als zij kan bewijzen dat zij technisch onuitvoerbaar is? Als de regering geen oplossing vindt, kan de Europese Commissie haar alleszins voor het Europees Hof van Justitie dagen en haar daar laten veroordelen. Welke uitweg ziet de minister in dat geval?

De voorzitter. — Het woord is aan minister Smet.

Mevrouw Smet, minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen. — Mevrouw de voorzitter, ik wil eerst u en de leden van de commissie mijn goede wensen aanbieden voor het nieuwe jaar. Ik hoop dat wij, zoals in het verleden, op dezelfde goede manier zullen kunnen samenwerken.

Ik had vóór het Kerstreces gevraagd deze vraag om uitleg uit te stellen. Dat was niet omdat wij nog niet konden antwoorden op alle vragen, want dat kunnen wij nu nog niet, maar omdat wij de beschikking van de Europese Commissie nog niet hadden ontvangen. De officiële tekst is bij ons slechts toegekomen op 23 december 1996. Wij waren met de heer Chevalier, voorzitter van de commissie voor de Sociale Aangelegenheden van de Kamer van volksvertegenwoordigers overeengekomen om die officiële beschikking af te wachten. Vandaar dat ik de Senaat gevraagd had dezelfde houding aan te nemen.

Ik zal wel uitleg geven over de manier waarop wij tewerkgaan, maar ik zal niet ingaan op alle facetten van de vragen die mevrouw Nelis mij stelt, omdat wij ons bevinden in een periode van negotiatie met de Commissie. Het zou immers niet verstandig zijn om, in deze delicate fase van de besluitvorming, hier alle kaarten op tafel te leggen. Ons uiteindelijke doel is immers de voordelen die wij thans aan de bedrijven geven, te kunnen behouden en niet te moeten overgaan tot terugvordering. Als ik hier tot in de kleinste details ga uitleggen hoe ik daarvoor tewerk zal gaan, bewijs ik de ondernemingen zeker geen goede dienst.

De regering heeft mij aangewezen als haar bemiddelaar bij de Europese Commissie. Ik heb daartoe een internationaal juridisch bureau ingeschakeld als adviseur opdat mijn kabinet voldoende sterk zou staan tegenover de juridische dienst van de Europese Commissie. Hoe gaan wij nu tewerk?

Ten eerste zoeken wij een oplossing die in overeenstemming is met de Europese regelgeving. Dit is erg belangrijk. Wij hadden immers ook in beroep kunnen gaan tegen de beslissing van de Commissie, maar dan zouden we maandenlang in de onzekerheid zijn gebleven. Wij moeten dus een oplossing vinden die aanvaardbaar is voor de Europese Commissie en voor onze bedrijfswereld.

Ten tweede moet deze oplossing zo nauw mogelijk aansluiten bij de bestaande Maribel-maatregel. Dat houdt in dat de bedrijven die thans aanspraak kunnen maken op de Maribel-voordelen, dit in de toekomst zullen kunnen blijven doen.

Ten derde — al is dit misschien niet volledig haalbaar — moet de nieuwe regeling zo dicht mogelijk aansluiten bij de huidige financiële enveloppe. Ik kan mevrouw Nelis mededelen dat op basis van de cijfers van 1995, deze enveloppe voor de totale Maribel ongeveer 18 miljard is. Als ik daarvan Maribel-bis en -ter afsplitst, kom ik op 15 miljard.

Mevrouw Nelis-Van Liedekerke (VLD). — Wat is de financiële enveloppe voor Maribel-IV?

Mevrouw Smet, minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen. — Maribel IV, bedoeld voor de *social profit*-sector, gaat maar in 1997 in. Daarvoor is een bedrag van ruim 3 miljard uitgetrokken. Maribel-bis en -ter hebben betrekking op de hele industrie,

behalve de bouwsector en op enkele diensten waaronder de Dienst voor Gezins- en Bejaardenhulp. Volgens de Europese Commissie valt 47 % van alle handarbeiders in de gehele economische bedrijvigheid onder de maatregelen van Maribel-bis en Maribel-ter. De globale Maribel-operatie slaat — eveneens volgens de Europese Commissie — op 70 % van alle handarbeiders.

De Europese Commissie hanteert bepaalde normen. Zo is steun bijvoorbeeld toegelaten voor de tewerkstelling van bepaalde groepen van werknemers — bijvoorbeeld laaggeschoolden — of voor de creatie van tewerkstelling in KMO's. Aangezien Maribel-bis en Maribel-ter betrekking hebben op verschillende sectoren en uitsluitend op de handarbeiders binnen deze sectoren is de Europese Commissie van oordeel dat een «dekking» van 47 % niet hoog genoeg is.

De eerste Maribel-operatie, die door de Commissie wel werd aanvaard, had op 70 % van alle handarbeiders betrekking. Ik haal een aantal elementen aan die ook in ons dossier van groot belang zullen zijn.

Op de vraag hoeveel bedrijven door de Europese beslissing worden getroffen, kan ik antwoorden dat het, volgens de eerste berekeningen, zou gaan om ongeveer 35 000 bedrijven. Ik kan evenwel geen opsplitsing geven tussen Vlaanderen en Wallonië.

Het is onze bedoeling om voor het einde van januari een oplossing te vinden omdat wij het sectorieel overleg niet willen belasten met de verwikkelingen rond de Maribel-operatie. Het interprofessioneel overleg is overigens niet mislukt omwille van de Maribel-operatie. Problemen rond de Maribel-operatie kunnen echter wel een schaduw werpen op het sectorieel overleg. Wij hebben dus met de Europese Commissie afgesproken om voor het einde van januari tot een vergelijk te komen zodat de bedrijven in alle rust het sectorieel overleg kunnen aanvatten.

De voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Nelis.

Mevrouw Nelis-Van Liedekerke (VLD). — Mevrouw de voorzitter, ik dank de minister voor haar antwoord. Ik heb er begrip voor dat de minister niet op al mijn vragen een antwoord kan geven gelet op het feit dat de onderhandelingen met de Europese Commissie momenteel nog lopen. Dit veroorzaakt inderdaad bepaalde gevoeligheden en vraagt om enige discretie. Toch had ik nog enkele specifieke vragen in verband met de antwoorden van de minister. Zij zegt dat een internationale juridische dienst werd ingeschakeld. Kan de minister ons hierover meer uitleg geven?

Mevrouw Smet, minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen. — Het gaat om het internationaal advocatenkantoor De Bandt, Van Hecke & Lagae. Wij laten ons bijstaan door een aantal mensen die vertrouwd zijn met het internationaal recht. Wij spelen al onze documenten aan hen door. Twee advocaten maken een analyse van de documenten en zijn ook aanwezig op het overleg met de Europese Commissie.

Mevrouw Nelis-Van Liedekerke (VLD). — De bouwsector blijft tot nu toe uitgesloten van maatregelen. Wat is in dit verband de persoonlijke mening van de minister? Moet dit zo blijven of moet men bepaalde stappen doen om de bouwsector bij de Maribel-operatie te betrekken?

Mevrouw Smet, minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen. — Ik denk dat het niet opportuun is de kaarten nu op tafel te leggen. Er zal binnen zeer afzienbare tijd een voorstel worden geformuleerd. Waarschijnlijk zullen wij in februari aan de Commissie kunnen meedelen wat er concreet werd bereikt. Indien de Europese Commissie van oordeel is dat de bouwsector eveneens de voordelen van Maribel moet kunnen genieten, zullen hiertoe de nodige maatregelen worden genomen.

Mevrouw Nelis-Van Liedekerke (VLD). — De minister heeft in haar antwoord vermeld dat 35 000 bedrijven kunnen genieten van de maatregelen van Maribel-bis en Maribel-ter. Ik had toch graag vernomen hoe die bedrijven over de gewesten verdeeld zijn.

Mevrouw Smet, minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen. — Ik ken de gegevens niet uit het hoofd, maar ik zal ze zo spoedig mogelijk aan mevrouw Nelis bezorgen.

Mevrouw Nelis-Van Liedekerke (VLD). — Is de minister op de hoogte van het bestaan van gelijkaardige systemen in het buitenland?

Mevrouw Smet, minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen. — Het specifieke van ons systeem is dat het van toepassing is op een groot deel van de economie. Alle voorbeelden die de Europese commissaris heeft aangehaald van gelijkaardige systemen in het buitenland, hebben uitsluitend betrekking op één enkele sector. Er zijn dan ook nauwelijks voorgaanden; de vroegere beschikkingen van de Commissie betroffen steeds zeer specifieke steunprogramma's die veroordeeld werden, zoals bijvoorbeeld de schoenindustrie in Italië. Ik ken geen enkel systeem in het buitenland waarbij de maatregelen van toepassing zijn op alle takken van de industrie. Wij hebben dan ook altijd verondersteld dat er geen problemen zouden rijzen aangezien de Commissie algemene steunmaatregelen voor de hele economie aanvaardt. In Duitsland heeft de overheid ingegrepen om een onderneming, Volkswagen, te redden. In Frankrijk werden maatregelen genomen voor de textielsector en in Italië voor de schoennijverheid. Dit kan niet

worden vergeleken met de algemene maatregelen die in ons land werden genomen. Wij waren dan ook verwonderd dat Maribel-I wel werd aanvaard, maar dat er bezwaren werden geformuleerd tegen Maribel-bis en Maribel-ter omdat het aantal sectoren enigszins werd beperkt. Nochtans moet iedereen toegeven dat er een groot verschil is in de beschikkingen van de Commissie ten opzichte van de maatregelen die in ons land werden genomen en deze die op dit vlak in andere Lid-Staten werden genomen.

Mevrouw Nelis-Van Liedekerke (VLD). — Ik dank de minister voor deze antwoorden. Ik veronderstel dat er een bespreking in de commissie zal plaatsvinden zodra de minister haar voorstellen aan de Europese Commissie heeft geformuleerd.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Dames en heren, de agenda van de openbare vergadering van de commissie voor de Sociale Aangelegenheden is afgewerkt.

L'ordre du jour de la réunion publique de la commission des Affaires sociales est ainsi épuisé.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(De vergadering wordt gesloten om 11.35 uur.)

(La séance est levée à 11 h 35.)